

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

САМОКИШ

Михайло Іванович

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Подільський державний аграрно-технічний
університет: Люди і долі

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
СЕКТОР НАУКОВОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ:
ЛЮДИ І ДОЛІ

САМОКИШ

Михайло Іванович

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

м. Кам'янець-Подільський

2021

УДК 016:929:63:001Самокиш

П 44

Рекомендовано до випуску рішенням зборів колективу наукової бібліотеки ПДАТУ
(протокол № 11 від 25.06.2021 р.)

Укладач Посітко Людмила

**П 44 Подільський державний аграрно-технічний університет:
люди і долі. Самокиш Михайло Іванович : біобібліографічний
показчик / уклад. Посітко Людмила ; ПДАТУ, НБ, Сектор
наук. бібліографії. – Кам'янець-Подільський, 2021 – 70 с.**

У виданні відображено основні етапи життя і діяльності кандидата технічних наук, професора, Академіка Міжнародної Академії наук екології і безпеки життєдіяльності, Заслуженого працівника народної освіти України, Почесного ректора Подільського державного аграрно-технічного університету Самокиша Михайла Івановича

© Наукова бібліотека ПДАТУ, 2021

**Кандидат технічних наук, професор, Академік Міжнародної
Академії наук екології і безпеки життєдіяльності
Заслужений працівник народної освіти України
Почесний ректор Подільського державного аграрно-технічного
університету**

**Михайло Іванович за свою самовіддану працю відзначений
багатьма нагородами
Наказами Міністерства аграрної політики України нагороджений
знаком «Відмінник аграрної освіти та науки» всіх трьох ступенів**

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
НАРОДЖЕНИЙ У РІК ГОЛОДОМОРУ	6
ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ М. І. САМОКИША	11
ПОЧЕСНИЙ РЕКТОР УНІВЕРСИТЕТУ	14
АКСАКАЛ НАУКИ І ПРАКТИКИ	18
ВРАЖЕННЯ КОЛЕГ ПРО МИХАЙЛА ІВАНОВИЧА САМОКИША	26
ОСНОВНИЙ НАУКОВИЙ ДОРОБОК М. І. САМОКИША	30
ПУБЛІКАЦІЇ ПРО МИХАЙЛА ІВАНОВИЧА САМОКИША	64
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК СПІВАВТОРІВ	65

ПЕРЕДМОВА

Показчик містить в собі науковий доробок кандидата технічних наук, професора, Академіка Міжнародної Академії наук екології і безпеки життєдіяльності, Заслуженого працівника народної освіти України, Почесного ректора Подільського державного аграрно-технічного університету Самокиша Михайла Івановича.

Мета показчика – з найбільшою повнотою подати інформацію про наукові здобутки академіка Самокиша М. І.

До показчика увійшли наступні публікації: підручники, навчальні посібники, окремі видання; публікації в наукових збірниках, періодичних та продовжуваних виданнях; доповіді на конференціях, семінарах, з'їздах; інформаційно-методичні публікації; дисертація, автореферат дисертації; наукові розробки; патенти та авторські свідоцтва та ін. Видання містить публікації про Михайла Івановича, іменний показчик співавторів.

Розміщення джерел – за типом публікації та хронологією. В межах хронології в алфавітному порядку за назвою документа відповідно до зведеного українсько-російського алфавіту. Позиції пронумеровані.

Відомості про публікації отримані з традиційних каталогів та картотек наукової бібліотеки. Бібліографія видання не є вичерпною.

Бібліографічний опис і скорочення здійснено за чинними в Україні стандартами.

Видання призначене науковцям, викладачам, аспірантам, студентам, працівникам у сфері освіти.

НАРОДЖЕНИЙ У РІК ГОЛОДОМОРУ *

Він народився у лютому жахливого 1933-го... То був рік страшного голоду, коли люди помирали десятками, сотнями, тисячами. По всій Україні. Гинули, як мухи. Скільки його земляків-односельців упали жертвами голодомору, були серед них і його близькі, родичі. Може, тому, ставши дорослим і, як прийнято було говорити, вийшовши в люди, Михайло Іванович Самокиш завжди, у великому і малому, проявляв людяність і увагу до тих з ким зводила його доля, осуджував і засуджував

(навіть тоді, коли правив сталінсько-брежнєвський режим, і робити це було смертельно небезпечно) жорстокість і геноцид.

Промайнули літа. Багато води збігло од тих пір. Та хіба таке забувається? Народжений у рік «великого голодомору», професор, академік Михайло Іванович Самокиш багато років віддавав себе винятково благородній справі – підготовці і вихованню висококваліфікованих спеціалістів для села. Щоб рясніли щедрими врожаями нива, щоб були на столі хліб та до хліба.

... Якраз була вільна від прийому відвідувачів, спілкування з колегами-науковцями, студентами (для всіх відчинені двері затишного ректорського кабінету) хвилина, і він дозволив собі дещо розслабитися. Торкнувся у задумі засніженої роками скроні... І пригадалося, чомусь саме зараз, у цю мить, пригадалося босе, напівголодне дитинство, його рідне село на Чернігівщині, як разом з хлоп'ятами, однолітками, бігав до школи з полотняною торбинкою через плече. Навчався Михайло добре, ріс кмітливим, хотів багато пізнати.

* *Кам'яничани – заслужені працівники України. Кам'янець-Подільський, 2011. С. 158-160*

«Твій Мишко не інакше як професором стане, коли виросте», не раз говорили батькові жартівливо сусідські дядьки. «Ет, говорите, - відмахувався той. – Де вже нам, сільським...» Як у воду дивилися добрі і мудрі його односельці, вічна їм пам'ять і вічний спокій. Бо таки став Михайло Самокиш професором. І не тільки. Ректором академії став. Залишив на цій грішній, не завжди і не для всіх затишній землі свій слід. Ще й який! Двох синів виростив – один тут, у Кам'янці, другий аж у Сполучених Штатах, і дерево не одне посадив за своє швидкоплинне життя. А скільки його вихованців, студентів різних випусків трудиться у різних містах і селах України милої, на широких просторах колись «великой и могущественной»...

І ще пригадалося... У їхній скромній оселі свято – Різдво чи Великдень. Усі – і вони, діти, також – по-святошному зодягнуті, сидять на засланій строкатою рядниною лавиці і слухають ненечину оповідь. Про голодне літо 33-го, коли люди поз'їдали геть усе, що можна було з'їсти, і «закроплювалися» кропивою та акаційним цвітом. Тоді так рясно і бурхливо цвіли акації і од тих пахощів голодні, виснажені люди, надто дітворня, просто таки зомлівали.

«Матусю, а як же я вижив?!» - спитав якось ненароком Михайлик.

«Вижив, дякуючи Господові, - мовила матір засмучено і щасливо воднораз. – Вижив якось. Може, тому, що немовлям іще був...»

Родом з лісової Чернігівщини, Михайло Іванович пройшов типовий для свого покоління життєвий шлях. У тяжкі повоєнні роки ще підлітком працював слюсарем на одному з заводів Києва. Згодом, по закінченні індустріального технікуму, - майстром технічного училища, відтак навчався у Московському інституті інженерів сільськогосподарського виробництва. Диплом з вищої освіти істотно розширював посадові можливості молодого спеціаліста. Його ж вабила не адміністративна кар'єра, а наука. Тому, працюючи вже на Івано-Франківській дослідній станції, вступив до аспірантури.

До Кам'янця-Подільського прибув уже як кандидат технічних наук. завітав сюди по дорозі, відвідуючи могилу батька, що загинув неподалік, у Меджибожі, під час війни. Думав, подивиться місто – й до себе, в Івано-

Франківськ. Та доля розпорядилася інакше. Лишився тут назавжди, пройшовши за конкурсом на кафедру сільськогосподарських машин місцевого інституту. Ось і заперечуй знавцям, котрі вважають, що випадок – ує завуальована закономірність.

Керівництво інституту швидко оцінило і ґрунтовні знання, і практичний досвід молодого вченого. Невдовзі Самокиша призначають на посаду завідуючого кафедрою, обирають секретарем партбюро факультету. І тут стався казус, про який Михайло Іванович згадує сьогодні з гіркою усмішкою. Перші ж партійні збори він став вести українською мовою. І не тому, що багато років працював на Галичині. Вважав, що так воно і мусить бути, тим більше тут, у центрі України, де живі де давні національні традиції. Але це він так думав. Інші ж дотримувалися протилежних поглядів. Секретаря партбюро запросили до «компетентних» органів. Виявилося, що хтось написав анонімку на ім'я самого українського генсека Щербицького, вважаючи ведення партзборів українською мовою мало не криміналом.

«Не можна, зрозумійте це, Михайле Івановичу», силкувалися без жодного логічно вмотивованого аргументу пояснити йому причину тієї дивовижної заборони. Та його здоровий глузд поставав проти такого безглузлого застереження. Тільки гіркуватий осад лишився в душі, та ще після тих «сердечних» бесід загострилася виразка шлунку.

І все ж наукові знання, компетентність, організаторський хист молодого, енергійного викладача брали гору. Самокиша призначають деканом факультету, а 1983 року він стає ректором інституту. Саме на цій посаді Михайло Іванович і виявив себе повною мірою не лише як учений, автор багатьох наукових розробок, підручників з фахових дисциплін, а й як керівник із масштабним мисленням, особистістю, енергія якої живить багатогранну діяльність вузівського колективу.

І це ще далеко не все. Цікаво, як би зреагували підозріливі чекісти 30-х років, побачивши в аудиторіях сільськогосподарського вузу юнаків у військовій курсантській формі? Ото був би справді вбивчий аргумент, аби не те що

розформувати – на корені знищити вуз. Курсанти у камуфляжних строях в академії не були випадковістю. І цей факт, який може викликати природний подив у читача, теж по своєму характеризує Михайла Івановича як неординарну особистість.

Така ідея визріла після розформування у 1991 році місцевого вищого військово-інженерного училища, яке мало чудову матеріальну базу, в тому числі 300 гектарів полігону. Михайлу Івановичу вдалося таки знайти спільну мову з Міністерством оборони України. При аграрно-технічній академії відкрили військово-інженерний факультет, який 1998 року було реформовано в інститут.

Але скільки за усім цим клопотів, які добровільно звалив на свої хай і витривалі плечі Михайло Іванович Самокиш. Своїх турбот під зав'язку 2200 студентів вчать тільки на стаціонарі. Та ще півтори тисячі заочників, магістратура, аспірантура, докторантура, організація роботи згадуваних уже науково-дослідних інститутів, лабораторій, господарств, технікуму (колишнього радгоспу-технікуму), який академія теж взяла під своє крило. А тут ще й 1000 курсантів. Професорсько-викладацький склад академії узяв на себе їх загально технічну, наукову і гуманітарну підготовку. Курсанти відвідували у цьому аграрному вузі лекції з опору матеріалів, фізики, хімії, математики, проводили тут лабораторні дослідження.

Академія – навчальний заклад. Але тут чулово розуміють, що підготовка сучасних фахівців, які б за рівнем знань могли конкурувати зі своїми зарубіжними колегами, без розвитку аграрної науки неможлива. академічні НДІ, науково-дослідні, та науково-виробничі лабораторії - це – ті інтелектуальні осередки вузу, у силовому полі яких і здобувають фахові знання майбутні спеціалісти, яких так потребує сьогодні реформоване сільське господарство в Україні. Єдиний за своїм профілем науково-дослідний інститут круп'яних культур, наприклад, працював над виведенням нових сортів традиційної для України гречки. Тут зібрано найбільшу її колекцію в світі – близько 800 (!)

сортів, які культивуються, за словами Самокиша, від Тибету до Гібралтару. Це унікальне зібрання викликає природний інтерес у багатьох учених світу.

Над смотричевими кручами піднімалося золотаве сонце. Молоде, вмите ранковою свіжістю.

- Дозвольте, Михайле Івановичу? – почулося за плечима. Поволі ішов до столу, заваленого паперами. Життя триває. Тож нехай живе... життя!

Збігають роки, десятиліття... на зміну сивочолим, хай і мудрим, досвідченим, ветеранам приходять інші – їхні вихованці, учні. І це закономірно. Михайло Іванович Самокиш, професор, академік, Заслужений працівник народної освіти України, відзначений за самовіддану працю багатьма нагородами, склав свої ректорські повноваження – вік, здоров'я. однак у Подільському державному аграрно-технічному університеті його пам'ятають і шанують. За зроблене. За вагомий внесок у вітчизняну науку.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ М. І. САМОКИША

22 лютого 1933 р.	Народився Михайло Іванович Самокиш в селі Лісні Хутори Носівського району Чернігівської області
1943 р.	Пішов у перший клас
1949 р.	Вступив до Київського ремісничого училища № 18, де отримав кваліфікацію слюсаря 5-го розряду
1951 р.	Після закінчення училища, був направлений працювати на завод № 83 у м. Києві
1952 -1956 рр.	Навчався в Київському індустріально-педагогічному технікумі трудових ресурсів, який закінчив з відзнакою
1956 р.	Був направлений у Коломийське технічне училище № 4 майстром виробничого навчання
1960 р.	Призначили заступником директора з навчально-виробничої частини Коломийського технічного училища № 4
1963 р.	Переведений на посаду завідувача відділом механізації Івано-Франківської державної сільськогосподарської дослідної станції
В тому ж році	Закінчив заочно інженерний факультет Всесоюзного сільськогосподарського інституту у місті Балашиха.

1968 р.	Закінчив заочне навчання в аспірантурі при Всесоюзному НДІ льону у місті Торжок
Січень 1971 р.	На Вченій Раді Білоруської сільськогосподарської академії захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук
Серпень 1971 р.	Зарахований на посаду доцента кафедри сільськогосподарських машин Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту
1971-1973 рр.	Обраний секретарем партбюро факультету механізації сільського господарства
Вересень 1974 р.	Призначений виконувачем обов'язків завідувача кафедри сільськогосподарських та меліоративних машин
1975 р.	Обрався членом парткому інституту, вибирався головою методичної комісії факультету
Травень 1976 р.	Отримав звання доцента та був обраний на посаду завідувача кафедри сільськогосподарських машин
1976-1980 рр.	Під керівництвом та безпосередньою участю Михайла Івановича розробили технологію підґрунтово-розкидної сівби зернових культур
Липень 1977 р.	Призначений виконувачем обов'язки декана факультету механізації сільського господарства

Травень 1978 р.	Обраний на посаду декана факультету механізації сільського господарства
З квітня 1983 р. по лютий 2002 р.	Працював на посаді ректора Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту
1990 р.	За керівництва М. І. Самокиша утворили факультет соціально-гуманітарної освіти
1993 р.	При інституті почав функціонувати військово-інженерний факультет
В цьому ж році	В сільськогосподарському інституті створили кафедру виробничого навчання
Листопад 1995 р.	Інститут став Подільською державною аграрно-технічною академією
1998 р.	Військово-інженерний факультет реорганізували в інститут
2002-2005 рр.	Михайло Іванович очолював кафедру сільськогосподарських машин

ПОЧЕСНИЙ РЕКТОР УНІВЕРСИТЕТУ *

Михайло Іванович Самокиш народився 22 лютого 1933 року в селі Лісні Хутори Носівського району Чернігівської області в сім'ї колгоспників. На долю Михайла випало важке напівголодне дитинство. Разом з однолітками бігав до школи з полотняною торбиною через плече. Навчався добре, ріс кмітливим, хотів багато пізнати. «Твій Мишко не інакше як професором стане, коли виросте», - не раз жартівливо говорили сусіди.

Батько Іван Митрофанович загинув на фронті 1944 року на території Летичівського району Хмельницької області під час форсування річки Південний Буг.

Після закінчення семирічки 1949 року вступив до Київського ремісничого училища № 18, де отримав спеціальність слюсаря 5-го розряду. Закінчивши навчання, Михайло Іванович зразу ж пішов працювати на Київський ремонтний завод № 83.

1952 року Михайло Іванович вступив до Київського індустріального-педагогічного технікуму трудових резервів, який закінчив з відзнакою в 1956 році. Того ж року його направили у Коломийське технічне училище № 4 майстром виробничого навчання. Через чотири роки молодого майстра призначили заступником директора училища з навчально-виробничої частини. Закінчивши інженерний факультет Всесоюзного сільськогосподарського інституту (1963 р., м. Балашиха), Михайло Іванович своє життя пов'язав з Івано-Франківською державною сільськогосподарською дослідною станцією. Тут він працював завідувачем відділення, головним інженером-технологом відділу механізації, завідувачем лабораторії механізації.

* Рудь А. Почесний ректор університету. *Вісник університету / ПДАТУ*. 2018. трав., № 13. С. 3.

Одночасно Михайло Іванович навчався в аспірантурі при Всесоюзному науково-дослідному інституті льону. У січні 1971 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Білоруської сільськогосподарської академії захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. За матеріалами своєї експериментальної роботи опублікував 20 статей у наукових журналах і збірниках. Часто друкувався на шпальтах обласної і районних газет, надавав допомогу механізаторам в оволодінні новою технікою і технологією виробництва.

1971 року Михайло Іванович прибув до Кам'янця-Подільського і залишився тут назавжди, пройшовши за конкурсом на кафедру сільськогосподарських машин Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту.

Керівництво інституту швидко оцінило ґрунтовні знання і практичний досвід молодого вченого. У вересні 1974 року Михайла Самокиша призначили виконуючим обов'язки завідувача кафедри сільськогосподарських і меліоративних машин, а з травня 1976-го року, після отримання вченого звання доцента, став повноцінним завідувачем цієї кафедри.

Наукові знання, компетентність, організаторський хист викладача стали підставою для призначення його у липні 1977 року виконуючим обов'язки декана, а з травня – 1978-го – деканом факультету механізації сільського господарства. На цій посаді теж було чимало зроблено.

Михайло Іванович Самокиш активно займався науково-дослідною роботою, досліджуючи технологічні процеси і вдосконалюючи технологічні засоби в галузі механізації рослинництва. Метою досліджень була розробка науково-технічних основ енергозберігаючих технологій для південно-західного регіону України. Під керівництвом Михайла Івановича у 1976-1980 роках розробили технологію підґрунтового-розкидної сівби зернових культур, яка була впроваджена в ордену Леніна колгоспі «Україна» Городоцького району Хмельницької області.

У травні 1983 року Михайла Івановича призначено на посаду ректора Кам'янець-Подільського сільськогосподарського інституту, на якій працював до лютого 2002 року. Ректора знали і як вченого, автора багатьох наукових розробок, підручників з фахових дисциплін, і як керівника, потужну особистість, енергія якої живила багатогранну діяльність колективу вишу.

За час керівництва Михайла Івановича вдосконалювалася структура закладу. 1990 року створили факультет соціально-гуманітарної освіти, який об'єднав п'ять кафедр відповідного напрямку. З вересня 1993 року при інституті почав функціонувати військово-інженерний факультет, який 1998-го року реорганізували в інститут. 1993 року в сільськогосподарському інституті створили кафедру виробничого навчання, якій передали 270 гектарів дослідних полів навчально-дослідного господарства. Вона забезпечувала проходження практики студентів усіх факультетів. На економічному факультеті розпочали підготовку фахівців зі спеціальності «Фінансування та кредитування».

Зміни сталися і в статусі самого навчального закладу. У 1991-1995 роках тут працювала державна комісія. За результатами проведеної роботи виш було акредитовано за четвертим рівнем. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 2 листопада 1995 року та наказу міністра сільського господарства і продовольства від 10 листопада 1995 року на базі інституту створили

Подільську державну аграрно-технічну академію. Новий статус дав можливість сформувати нові підрозділи, відкрити більше спеціальностей та спеціалізацій.

З 2002 по 2005 роки Михайло Іванович очолював кафедру сільськогосподарських машин.

Нині Михайло Іванович Самокиш професор, академік Міжнародної Академії наук екології і безпеки життєдіяльності, заслужений працівник народної освіти України, є почесним ректором Подільського державного аграрно-технічного університету та головою правління громадською радою університету. Він автор більше 200 публікацій, у тому числі декількох ідручників та монографій.

Щодня, переступаючи поріг університету, Михайло Іванович бачить результати своєї праці, які стали стартовим майданчиком для подальшого росту закладу, продовжує вболівати за його справи.

АКСАКАЛ НАУКИ І ПРАКТИКИ *

Заслужений працівник освіти України, академік МАНЕБ, професор. Має цілу низку державних нагород. Пропрацював ректором Подільської державної аграрно-технічної академії більше 19-ти років. Його знають або про нього чули майже всі дорослі мешканці міста. Усе це – про Михайла Самокиша.

Таких людей у народів Кавказу називають аксакалами. Спокій, витримка, почуття власної гідності. А головне – мудрість, на все – власна думка, яка сміливо висловлюється. Ці люди викликають до себе непідробну повагу, вдячність за зроблене, бажання наслідувати.

Із села – в академіки

- Михайле Івановичу, чи вважаєте себе людиною села? Чого навчило сільське життя?

* Гайдамашко В. Аксакал науки й практики. *Кам'янець-Подільський вісник*. 2013. 22 лют., № 8. С. 1, 4

- Так, в селі моє коріння і звідти черпаю життєдайні соки. Я народився в селі Лісні Хутори Чернігівської області і за звичками залишаюсь селянином – рано прокидаюсь. А ще село навчило мене не боятися праці – все життя «ішачу».

Безтурботного дитинства не було. Хотілось книжки читати, а мати підганяла: «Що ти все вчишся, давай щось роби по господарству...» У неї дітей було четверо – троє хлопців та донька.

Мій батько, Іван Митрофанович, загинув на фронті 1944 року на території Хмельницької області, але й до сьогодні не можу віднайти могили. Дізнався через Інтернет, що він був нагороджений медаллю «За відвагу», але отримати її не можу – сучасна Росія не видає.

- На Вашому приклад бачимо, що із сільською освітою стають академіками...

- При німцях я почав відвідувати перший клас: школу організували на другий рік окупації. А потім партизани підірвали школу, і заняття припинились. Прийшли наші у 1943 році, я знову пішов у перший клас, аж надокучило бути першачком. До п'ятого класу навчався у рідному селі, потім ходив у семирічку за чотири кілометри – пішки.

На свій хліб

Далі потрібно було йти «на свій хліб», адже мама працювала одна. Вступив до ремісничого училища в Києві, два роки вчився на слюсаря, отримав п'ятий розряд.

Послали мене на військовий завод. Через місяць вже був кращим слюсарем цеху. Працював так тяжко, що й не розказати. Бувало, прохідну перекривали військові з 25-го до 31-го числа щомісяця і не випускали з заводу – потрібно було

план виконувати. Ходив у військомат, просився в армію, а мені відмовляли: Ти й так вважаєшся мобілізованим.

«Де твоя усмішка?»

Зрозумів, що потрібно далі йти вчитись, тож вступив до Київського індустріально-педагогічного технікуму, закінчив його з відзнакою. Направили мене в Західну Україну – Коломийське технічне училище майстром виробничого навчання. Через чотири роки призначили заступником директора училища. В той самий час вчився заочно на інженерному факультеті Всесоюзного сільськогосподарського інституту в місті Балашиха Московської області.

- Як ставилися до Вас учні, адже ви були майже ровесниками?
- Дівчата, мої учениці, бувало, співали з вікон гуртожитку «Мишка, Мишка, где твоя улыбка, полная задора и огня?», адже тоді якраз почали набирати в училище після 10-ти класів.

Тоді мені дійсно ще не було 30-ти років, а я займався щодня одним і тим же – тричі на день читав лекцію. На другому уроці вже розказую учням якісь новинки, а на третьому набридає повторювати «до сказу». Прийшов у райком партії і кажу: «Дайте мені якусь веселішу роботу». Так 1963 року знову «повернувся до села».

А льон цвіте синьо-синьо...

Перейшов працювати в Івано-Франківську дослідну станцію. Був завідувачем відділу, головним інженером відділу механізації, завідувачем лабораторією. Знову побачив розвиток у навчанні: вступив до аспірантури.

Займався механізацією вирощування льону і паралельно писав дисертацію при Всесоюзному науково-дослідному інституті льону.

- Чи не сниться Вам нині, як «цвіте льон синьо-синьо»?
- Сниться. Нива льону, можна сказати, перша любов. Я зробив невеличку революцію у льоновирощуванні на Прикарпатті, адже тоді все

робилось вручну. В основному льон вирощувало Полісся, але карпатський був найкращим за якістю.

Я випробовував різні машини зі збирання льону, в тому числі і французькі. Надавав допомогу колгоспам у побудові льонопереробних пунктів з вентиляцією та повністю механізованих.

Тепер у нашій країні виробництво та переробку льону практично знищили... Почався цей занепад під час керівництва країною Микити Хрущова, коли «прославляли» синтетику, а вже в наші часи розпались колгоспи, умов вирощування немає...

Анонімка за українську мову

- Як сталося, що Ви перебрались до Кам'янця-Подільського?

- Після захисту дисертації 1971 року на дослідній станції мене вічно хвалили, а порадитись щодо роботи – нема з ким, не було потужного наукового кола.

З'явилося багато варіантів займатись науково-дослідною роботою, а Кам'янець-Подільський – недалеко від Коломиї, знайомі кам'янчани вже на той час були.

Почав роботу в Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті з асистента в 1971 році. Вже у вересні 1974-го призначили виконувачем обов'язків завідувача кафедри сільськогосподарських та меліоративних машин. У травні 1976-го отримав звання доцента та повноправного завідувача кафедрою.

Зробили мене і секретарем парторганізації на початках. Ось тоді натерпівся я, Господи! Приїхав із Західної України, тож розмовляв українською і партійні збори теж проводив рідною. Хтось написав анонімку на ім'я першого секретаря ЦК КПУ Володимира Щербицького, що я – націоналіст. Запросили мене до «компетентних» органів.

Ректорський здобуток

- У травні 1983 року Вас обрали ректором вишу і на цій посаді пропрацювали до лютого 2002 року. Якими досягненнями пишаєтесь?

- Насамперед тим, що приєднав до тодішньої академії міський ботанічний сад, який би на сьогодні вже не існував. вдалось закласти плодовий сад, спорудити корпуси ветеринарного факультету та багато іншого.

Вдалось вдосконалити структуру закладу. 1990 року заснували факультет соціально-гуманітарної освіти. 1993 року вдалось врятувати і Кам'янець-Подільське військове училище, реорганізував його в інститут. Яких сил коштувало «обійти» всіх тих міністерських генералів!

Функціонував єдиний за профілем науково-дослідний інститут круп'яних культур, який працював над виведенням нових сортів гречки. Тут зібрано 800 сортів, які культивуються від Тибету до Гібралтару.

Не хочу скаржитись, але українські виші в невеликих містах переживають не найкращі часи. Боляче, що багато здобутків «пішло в пісок»...

Український бардак мені ближчий

- А що за ці роки здобули для себе?

- Багато і тяжко працював, та матеріальних здобутків не наставив, а в суспільстві зараз багатство цінують. Два будинки житлових побудували для працівників вишу та 120 квартир у дольовій участі, а собі квартири не придбав.

Всі дітей влаштовують, а я своїх соромився «просувати». От і вийшло, що обидва сини нині живуть у Канаді. Старший Володимир спочатку жив у США, а потім перебрався у сусідню державу. Займався бізнесом, нині — посередницькою діяльністю. У нього вже дорослий син Іван, який цього року закінчує університет і одружується на нашій дівчині з Києва. Також має доньку Айлу, яка навчається в 9-му класі.

Три роки тому до Канади переїхав і молодший Андрій. Працює на авіазаводі. Його донька Людмила вже чудово розмовляє англійською, вчиться в 6-му класі. Її дуже хвалять, вже й медаль отримала за навчання. Там змалечку вчать виступати перед аудиторією і дуже заохочують вміння висловлювати свої думки. Ось і нещодавно добре виступила і посіла третє місце у школі.

- Але ж багато хто рветься за кордон, тим більше – до Канади?

- Там потрібно багато працювати, тоді будеш гарно жити. У нас будували соціалізм 70 років, та й не добудували. А без революцій та «трудових подвигів» створили соціалізм розвинений. Андрій каже, що роботи багато, хотів би працювати. Годину попрацював – 15 доларів, понаднормово – 20. Якесь свято – у конверті «преміальні» 200-500 доларів. Серед стимулів – безкоштовна медицина і ліки, лікарський медогляд щороку для всієї сім'ї.

- Чи пропонували діти переїзд до Канади?

- Весь час кличуть: я поїхав 2006-го, два місяці побув і тепер вже не хочу туди. Там добре молодим. Я жартома кажу дітям: «Український бардак мені ближчий, ніж ваш порядок».

Каліфорнійські черв'яки і періодика

- Михайле Івановичу, Ви вже більше 10 років на пенсії. Чим займаєтесь?

- Життя у мене на пенсії добре – часу вільного немає. Я й досі працюю в рідному університеті на кафедрі сільгоспмашин, не відпускають ніяк. Маю ще й аспіранта.

Дуже багато читаю. В основному захоплююсь літературою про Космос, Всесвіт, розвиваю духовність. Також читаю багато періодики, хоча у багатьох виданнях розчарувався. На базарі беру дві-три газети і передивляюсь. З періодики бачу, що Україна гине. Беру, наприклад, журнал «Тайны XX века». Нічого там про Україну не бачу. Беру інші нібито серйозні видання, зареєстровані в Україні, - і знову нічого про наше життя та історію немає.

Купую ще львівський «Експрес», «Газету по-українськи» - та ще повідають про Україну.

- А Ви не полишили «спілкування» із землею?

- У мене є дача. Окрім садівничої та городницької роботи, ще розвожу каліфорнійських черв'яків. Колись їх завезли івано-франківські колеги, де я працював. Підключились до їх розведення кияни, отримали Державну премію. Ці черв'яки переробляють усі рослинні відходи на біогумус. Тож я літом не маю коли вгору глянути, бо треба їх прогодувати. Вони все зжирають, окрім «хімії», целофану, пластмаси.

Рівняння на тещу!

- Михайле Івановичу, поділіться секретами творчого і робочого довголіття...

- Я нікому ніколи не заздрив, не гріб під себе. Мама мене так виховала. Пам'ятаю, як через одного заочника вирішив їй послати передачу у Чернігівську область. Він зі свого боку вирішив дати ще два мішки пшениці, якісь крупи, бо був головою колгоспу. А мама відмовилася: «Міша мені дзвонив: нічого не казав, то я не візьму чуже». Тож голова при зустрічі дорікнув: «Якась у Вас мати «неправильна» - їй дають, а вона не бере».

- На жаль, здоров'я у мене вже немає: переніс інфаркт, два інсульти – і все це на ногах. Мені ж самі лікарі кажуть: «І надалі ходіть, скільки зможете».

- У Вас з дружиною ще й сімейне довголіття.

- Ми з Вікторією Леонідівною разом з 1957 року. Зустрілись в Коломиї – вона вчилася у педагогічному училищі. Дружина до виходу на пенсію працювала у педагогічному університеті.

- А не хочеться написати мемуари?
- Я інколи свої щоденники передивляюся, засідання ректорату. Якщо написати правду, то буде багато «ворогів». А неправда і краса життя – кому воно потрібне?
- Бажаємо Вам здоров'я та довголіття, а нудьгувати Ви є не вмієте. В розмові згадали, що Ваша мама прожила 90, а теща – 100 років. Тож рівняння на тещу!

ВРАЖЕННЯ КОЛЕГ ПРО МИХАЙЛА ІВАНОВИЧА САМОКИША

ФРАГМЕНТИ СТАТТІ *

Професор Микола Бахмат, ректор:

- Михайло Іванович як керівник був вимогливим до підлеглих. Завжди міг проконтролювати виконання тієї чи іншої роботи. Завжди дуже уважно ставився до всіх питань і безпосередньо до сільськогосподарського товаровиробника області, регіону. Часто організовував наради, конференції, семінари, виїзди до господарств.

У колективі його поважали і поважають і досі. Ставши почесним ректором академії, він мені багато допомагає у питаннях фінансування, надходження коштів та користування ними, надання матеріальної допомоги студентам, викладачам. Погоджує багато питань у Міністерстві аграрної політики, де й досі користується великим авторитетом.

Я вважаю, що Михайло Іванович заслужив право на довгі роки роботи в нашому колективі та на довгі роки життя. Ми любимо Михайла Івановича, поважаємо і сподіваємося, що він пропрацює ще не одним рік у нас і принесе велику користь, надасть допомогу молодому поколінню.

У свої роки він виглядає значно молодшим. Це – енергія людини, яка рано встає, любить працювати фізично на своїй дачі, не зловживає спиртними напоями, не курить. Це все генетично передано йому від батьків. Тому Михайло Іванович чудово виглядає, він дуже енергійний. Має досить рецептів і готує власноручно різні настоянки і наливки, любить ними почастувати гостей і друзів. Вони всім подобаються, бо зроблені від щирого серця і файними руками.

* Бабляк В., Шуханова Т. Глиба. *Подольнин*. 2003. 21 лют., № 8. С. 3.

Микола Тихонов, завідувач кафедри нормальної і патологічної морфології і фізіології (у 1983-2002 рр. проректор з навчальної роботи)

- Він - стратег і тактик. У нас жодного разу за період становлення академії не було проблем. Ні із зарплатою, ні із соціальним захистом. Якщо ми змогли відкрити три нові спеціальності, у райцентрі – академію 4-го рівня акредитації, то це про щось говорить. Ми нічого не продали, нічого не розтаскали, а ще й примножили.

За 19 років у нас не було конфліктів. Було, може, п'ять гострих розмов, наодинці. Кожен мав свою позицію, яку відстоював. Жодного разу не бачив, щоб він кричав, як кажуть тупав ногами.

Михайло Іванович виплекав багато молоді. Бахмата вивів на орбіту, деканів виростив.

Як викладач він, можливо, м'якіший, ніж треба було б... Життя навчило його любити дітей, молодь, бо самого не балувало. Коли я ледь не брав студента за барки, то він його боронив. Порятунком вони шукали в нього.

Це не та людина, яка збирає у себе вдома чи ще десь компанії. Людей, які відкривали би двері ногами до ректора, немає. Це дуже виважена, толерантна людина, яка ніколи не плутала службові стосунки з приватними чи сімейними.

Михайло Іванович більше біолог, ніж технар. Дуже любить живу природу. Коли йде на роботу, бере з дому щось їстівне і годує собак... Пригадую: йде колона демонстрантів, ще у ті часи. Попереду – начальство. А за ректором – вервечка собак. Він, звісно, їх відганяє. Вони знехотя тікають. А одна, тільки-но Михайло Іванович поверне голову до неї, ховається за дерево, а не дивиться на неї, знову – за ним.

Тарас Муравка, директор технікуму ПДАТА (з 1995 р.)

- Ми постійно спілкуємось, десь років тридцять. Ще із студентської лави, і згодом, коли я працював секретарем комсомольської організації вузу, у райкомі партії. Сільгоспінститут був районною партійною організацією, тому разом з Михайлом Івановичем вирішували соціально-економічні питання. Після

заборони КПУ я знову працюю в рідному вузі – помічником ректора, в.о. завідувача кафедри, директором технікуму.

Михайло Іванович дав мені дуже багато. Як батько. У найскрутнішу хвилину в житті він мені першим подав руку... Знаю, є декілька десятків людей, які за нього готові йти у вогонь і воду.

Був багато разів у його рідному селі, хаті... Дуже любить фізично працювати на дачі, приміром, косити. Працювали з ним разом і в його рідному селі.

Двоє синів самі собі в житті пробивають дорогу. До речі, Михайло Іванович міг би більше їм допомогти. Є онучка, два онуки. Він дуже їх любить.

Іван Бендера, декан факультету механізації сільського господарства (з 1988 р.)

- Знайомий з Михайлом Івановичем з 1972 р. Я прийшов з училища механізації, він вже був доцентом. Ріс по службі гарно, швидко, а головне – заслужено. Дуже велика відповідальність на доручену справу, уміння відрізнити головні питання від другорядних. Не зривався на крик, не лаявся. Казав: «Треба працювати!».

Він виконав свої задумки, і ми щасливі, що допомогли йому в цьому. Мотався до столиці, не шкодував себе. У Києві казали і кажуть нині: «Це з тієї академії, де Самокиш!». Він сьогодні не ректор, але його імідж працює на нас.

Він дуже спокійний і врівноважений, навіть може скластися враження, що є флегматиком. Це – помилка. Я бачив його у високих київських інстанціях: ми за ним не встигали.

... Михайло Іванович знає безліч анекдотів – коротких, пристойних. У компаніях комунікабельний, веселий. Може і чарку випити, але не більше. Вміє налаштувати на відвертість, знайти спільну мову з будь-якою людиною. Він – взірець у ставленні до жінок. Я завжди брав з нього приклад.

Розум і мудрість він має за роками. За станом душі й тіла, ставленням до жінок – молодий. Він – взірець для нас. Важко сказати: чи це природне, чи набуте, але він дуже добра людина.

У саду на дачі в нього одні дерева, таких мало де побачиш. Він окультував майже гектар неугідь. До речі, вирощує каліфорнійських хробаків, щоб кращим був ґрунт... З ягід робить наливки, про які знають у Києві. Кажуть, коли приїжджав до нас Кучма, то Самокиш пригощав його своєю знаменитою наливкою. У нього свої рецепти.

Він – глиба. Потенціал, закладений ним, працює і працюватиме надалі.

ОСНОВНИЙ НАУКОВИЙ ДОРОБОК М. І. САМОКИША

за 1964-2014 роки

Підручники, навчальні посібники, окремі видання

1. Изучение рациональной технологии механизированной уборки льна-долгунца в условиях Прикарпатья Украины : науч. отчет / Самокиш М. И. – , 1967. – 95 с.
2. Основи сільського господарства [Текст] : підручник / Ступаков В. П., Кондратенко П. М., Самокиш М. І. – Київ : Вища школа, 1983. – 342 с.
3. Організація і технологія механізованих робіт [Текст] : [навчальний посібник] / М. І. Самокиш, Е. Р. Ермантраут. – Київ : Урожай, 1988. – 69 с. – (Посібники для середніх проф. техучилищ).
4. Організація і технологія механізованих робіт [Текст] : [навчальний посібник] / М. І. Самокиш, Е. Р. Ермантраут. – Друге вид. перероб. і доп. – Київ : Урожай, 1991. – 158 с. – (Посібники для проф. техучилищ).
5. Менеджмент для всіх [Текст] : (накидок лекції) / І. Мальченко, М. Самокиш. – Чернівці : Прут, 1992. – 119 с.
6. Азбука менеджменту [Текст] : [словник] / І. Мальченко, М. Самокиш, О. Ковтун. – Кам'янець-Подільський, 1994. – 68 с.
7. Двигуни сільськогосподарських енергетичних засобів [Текст] : навч. посіб. для студ. аграр. закл. освіти I-IV рівнів акредитації із спец. «Механізація сільського господарства» / М. І. Самокиш, М. М. Клевцов, А. М. Божок, І. М. Бендера ; за ред. М. І. Самокиша, М. М. Клевова. – Київ : Урожай, 1998. – 320 с.
8. Трансмисії сільськогосподарських енергетичних засобів [Текст] : навч. посіб. для студ. інженерних спец. ВНЗ III-IV рівнів акредитації /

[М. І. Самокиш, І. М. Бендера, М. М. Клевцов та ін.] ; за ред. М. І. Самокиша. – Київ : Урожай, 1998. – 216 с.

9. Системи керування сільськогосподарських енергетичних засобів [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. аграр. закл. освіти I-IV рівнів акредитації із спец. «Механізація сільського господарства» / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, М. М. Клевцов, А. М. Божок ; за ред. М. І. Самокиша, М. М. Клевцова. – Київ : Урожай, 1999. – 302 с.

Публікації в наукових збірниках, періодичних та продовжуваних виданнях

10. Клевер убирать раздельно [Текст] / П. Ф. Юрчук, М. И. Самокиш // Механизация сельского хозяйства. – 1964. – № 8. – С. 15.
11. Нужна надежная уборочная машина [Текст] / М. И. Самокиш // Лен и конопля. – 1965. – № 7. – С. 24.
12. Льонарям – добрі машини [Текст] / М. І. Самокиш // Механізація сільського господарства. – 1966. – № 6. – С. 21.
13. Вдосконалення переробки льону [Текст] / М. П. Атаманюк, В. І. Мельник, М. І. Самокиш // Дослідна станція коноплі : зб. – Ужгород, 1967.
14. Льон – вигідна культура [Текст] / М. І. Самокиш // Економіка колгоспного виробництва. – Ужгород, 1967.
15. Механізація збирання льону-довгунця [Текст] / М. І. Самокиш // Механізація сільського господарства. – 1967. – № 7. – С. 28-29.
16. Про комплекс машин для збирання льону-довгунця [Текст] / М. І. Самокиш // Дослідна станція колгоспам. – Ужгород, 1967.
17. Чемубирать лен на Прикарпатье [Текст] / М. И. Самокиш // Лен и конопля. – 1967. – № 8. – С. 7-8.

18. Механизация уборки льна-долгунца [Текст] / М. И. Самокиш // Лен в Карпатах прибыльная культура. – Ужгород, 1968.
19. Пневмотранспорт и вентиляция на льноперерабатывающих пунктах [Текст] / М. И. Самокиш // Лен и конопля. – 1968. – № 1. – С. 20-21.
20. Соломку нужно переворачивать [Текст] / М. И. Самокиш, Г. П. Ягодин // Лен и конопля. – 1968. – № 7. – С. 21.
21. Вплив технології збирання льону на вихід і якість волокна [Текст] / М. І. Самокиш // Вісник сільськогосподарської науки. – 1969. – № 7. – С. 56-61.
22. Впровадження елементів наукової організації праці при комплексній механізації льонарства в Прикарпатті [Текст] / М. І. Самокиш // Наукова організація праці в галузі механізації сільськогосподарського виробництва. – Київ, 1969.
23. Механізоване вирощування та збирання льону-довгунця і конопель [Текст] / М. І. Самокиш // Механізація робіт у рослинництві. – Київ : Урожай, 1969. – С. 114-126.
24. Господарська перевірка роздільного збирання льону-довгунця [Текст] / М. І. Самокиш, І. П. Ягодин // З наукою здружені / Івано-Франківська с.-г. дослідна станція. – Ужгород : Карпати, 1970.
25. Из опыта использования машин ВР – 1,2 [Текст] / В. И. Смирнов, М. И. Самокиш // Лен и конопля. – 1970. – № 7. – С. 30-31.
26. Вітамінна січка на агрегаті АВМ – 04 [Текст] / М. І. Самокиш, І. В. Марусяк, В. Д. Марчук // Механізація сільського господарства. – 1971. – № 5. – С. 16.
27. Из опыта оплаты труда льноводов [Текст] / М. И. Самокиш // Лен и конопля. – 1971. – № 2. – С. 21-22.

28. Методические аспекты применения СИ в учебной исследовательской работе студентов [Текст] / М. И. Самокиш, А. Д. Семкович // Внедрение элементов научных исследований в учебный процесс : науч. тр. / Львовский СХИ. – Львов, 1978. – Т. 82. – С. 13-20.
29. Сошники для сівби розкидним способом [Текст] / Самокиш М., Рудь А., Мошенко І., Щур С. // Механізація сільського господарства. – 1979. – № 1. – С. 25.
30. Изыскание и исследование рабочего органа для разбросного посева зерновых [Текст] / Самокиш М.И., Рудь А.В., Мошенко И.О. // Механизация и электрификация сельского хозяйства : Респ. межвед. темат. науч.-техн. сб. – Киев : Урожай, 1980. – Вып. 49. – С. 58-63
31. Улучшенный сошник [Текст] / Г. И. Ткачук, М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко // Земледелие. – 1981. – № 11. – С. 60-61.
32. Прикрасимо рідний край : у первинних організаціях [Текст] / М. І. Самокиш // Прапор Жовтня. – 1984. – 28 груд., № 206. – С. 3.
33. У тісній співдружності. Наука і виробництво [Текст] / М. І. Самокиш // Прапор Жовтня. – 1985. – 16 листоп., № 181. – С. 3.
34. До вибору кінематичних параметрів криволінійної лопатки із вертикальною віссю обертання для руйнування двох сусідніх картопляних грядок [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. С. Бончик // Зб. наук. пр. НАУ. – Київ, 1989. – Т. 5. – С. 37-40.
35. Комбайн «Дон-1500» на Подольє [Текст] / И. И. Водяник, М. И. Самокиш, В. И. Илияшек // Механизация и электрификация сельского хозяйства. – 1989. – № 8. – С. 30-31.
36. Енергозберігаючий передпосівний обробіток ґрунту [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. Ю. Бурдега // Вчені-аграрники – сільськогосподарському виробництву : міжвід. зб. наук. робіт / УААН,

Чернівецька ДСГДС, К-П СГІ ; під ред. О. В. Гончарука. – Чернівці : Прут, 1993. – С. 15.

37. Побудова профілю кулачка приводу вібруючого пруткового сепаратора [Текст] / А. М. Курко, М. І. Самокиш, І. М. Бендера [та ін.] // Вчені-аграрники – сільськогосподарському виробництву : міжвід. зб. наук. робіт / УААН, Чернівецька ДСГДС, К-П СГІ ; під ред. О. В. Гончарука. – Чернівці : Прут, 1993. – С. 203-204.
38. На головних магістралях [Текст] : Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституту – 75 років / М. Самокиш // Край Кам'янецький. – 1994. – 18 жовт., № 82. – С. 2.
39. Селу потрібні спеціалісти [Текст] / М. І. Самокиш // Хмельниччина. – 1994. – 22 квіт.
40. 75 емких трудных лет [Текст] / М. И. Самокиш // Селекция и технология возделывания полевых культур : междунар. сб. науч. тр. / под. ред. А. В. Гончарука ; К-ПСХИ, Черновицкая гос. с.-х. опытная станция. – Черновцы : Прут, 1994. – Т. 1. – С. 4-6. – (Посвящ. 75-летию К-ПСХИ).
41. Сколько же можно преодолевать тернии? [Текст] / М. И. Самокиш // Деловая Украина. – 1994. – 19 окт., № 82.
42. Вплив способів посіву на урожайність пшениці [Текст] / М. І. Самокиш, П. І. Роздорожнюк // Зб. наук. пр. співробітників ін-ту присвяч. 75-річчю з дня заснування / М-во с.-г. та продовольства України, АНВШУ, К-ПСГІ. – Кам'янець-Подільський, 1995. – С. 75-76.
43. Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституту – 75 років [Текст] / М. І. Самокиш // Зб. наук. пр. співробітників ін-ту присвяч. 75-річчю з дня заснування / М-во с.-г. та продовольства України, АНВШУ, К-ПСГІ. – Кам'янець-Подільський, 1995. – С. 1-2.

44. Аграрна академія: усі за конкурсом. Розповідає ректор академії [Текст] / М. І. Самокиш // Поділля. – 1996. – 3 лип.
45. Факультету механізації сільського господарства 30 років [Текст] / Самокиш М. І., Алещенко М. І., Бендера І. М., Волошин М. М. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 1-6. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
46. Академічна аграрна наука – селу [Текст] / М. І. Самокиш // Аграрна наука – селу : міжнар. наук. зб. / М-во с.-г. і продовольства України, АНВШУ, ПДАТА ; під ред. О. В. Гончарука. – Чернівці : Буковина, 1997. – Вип. 3. – С. 3-7.
47. Визначення розмірів і форми підкопую чого леміша картоплезбиральної машини [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. С. Бончик, М. М. Лелюк // Аграрна наука – селу : міжнар. наук. зб. / М-во с.-г. і продовольства України, АНВШУ, ПДАТА ; під ред. О. В. Гончарука. – Чернівці : Буковина, 1997. – Вип. 3. – С. 67-70.
48. Викладання енергетичного аналізу в аграрних науках [Текст] / М. І. Самокиш, А. С. Бурко, М. М. Волошин // Наука і освіта : зб. наук. пр. – Київ : Хрещатик, 1997. – С. 81-82.
49. До питання про механізацію збирання цикорію кореневого [Текст] / Самокиш М. І., Лелюк М. М., Стельмах В. М., Копиловський В. К. // Аграрна наука – селу : міжнар. наук. зб. / М-во с.-г. і продовольства України, АНВШУ, ПДАТА ; під ред. О. В. Гончарука. – Чернівці : Буковина, 1997. – Вип. 3. – С. 71-76.
50. Покращення якості розпушування ґрунту зубовими боронами [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. Ю. Бурдега // Аграрна наука – селу : міжнар. наук. зб. / М-во с.-г. і продовольства України, АНВШУ, ПДАТА ; під ред. О. В. Гончарука. – Чернівці : Буковина, 1997. – Вип. 3. – С. 76-78.

51. Энергетическая эффективность сельскохозяйственного производства [Текст] / М. И. Самокиш, А. С. Бурко, М. М. Волошин // Проблемы конструювання, виробництва та експлуатації сільськогосподарської техніки : зб. наук. пр. / Кіровоград. Ін-т с.-г. машинобудування. – Кіровоград : КІСМ, 1997. – С. 143-145.
52. Примножуємо успіхи [Текст] : Вищому аграрному закладу Поділля – 80 / М. Самокиш // Подільські вісті. – 1999. – 19 жовт., № 124. – С. 2.
53. Інтенсифікація процесу розподілу зерноsumіші ріпаку на віброкотку сепаратора [Текст] / М. І. Самокиш, М. Д. Фіялка, В. І. Дуганець // Зб. наук. пр. / ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2000. – Вип. 8. – С. 377-378.
54. Результати експериментальних досліджень геометричних параметрів картопляної грядки при роботі картоплезбиральних машин [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. С. Бончик, Ю. П. Фірман // Наук. вісник НАУ / Нац. аграрний ун-т. – Київ, 2000. – Вип. VIII. – С. 370–374.
55. Відокремлення насіння підмаренника від насіння ріпаку ворсистими поверхнями [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець, М. І. Абраник // Вісник аграрної науки. – 2001. – № 8. – С. 46-48.
56. Досвід проведення лабораторних робіт з елементами наукових досліджень на факультеті механізації сільського господарства ПДАТА (на прикладі дисципліни «Сільськогосподарські машини») [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, А. В. Рудь, І. О. Мошенко // Зб. наук. пр. / ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Вип. 9. – С. 400-405.
57. Інноваційні педагогічні технології як основа формування навчально-пізнавальних умінь у студентів вищих аграрно-технічних закладів [Текст] / М. І. Самокиш, М. М. Волошин // Неперервна професійна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. у 2-х ч. / АПН України, Ін-т пед. і психології проф. освіти. – Київ : ІПППО АПН України, 2001. – Ч. 2. – С. 189-193.

58. Особливості агрегатування 4-корпусних плугів фірми «Кюне» з колісними тракторами класу 3 [Текст] / М. І. Самокиш, А. В. Рудь, Л. М. Михайлова, І. О. Мошенко // Зб. наук. пр. / ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Вип. 9. – С. 392-393.
59. Результати дослідження зовнішнього тертя насіння ріпака та підмаренника по різних матеріалах [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець // Зб. наук. пр. / ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Вип. 9. – С. 397-400.
60. Факультет механізації сільського господарства крок в ХХІ століття [Текст] / Самокиш М. І., Алещенко М. І., Бендера І. М., Дуганець В. І. // Наукові розробки, рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2001. – С. 3-6. – (35-річчю створення ф-ту і 30-річчю першого випуску присвяч.).
61. Активізація сепарації ґрунту в картоплезбиральних машинах [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, П. І. Фірман, Ю. П. Фірман // Зб. наук. пр. / ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Вип. 10. – С. 227-230.
62. Перспективні можливості підґрунтового-розкидного способу сівби зернових культур [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Винничук С. М., Мошенко І. О. // Механізація та електрифікація сільського господарства : міжвід. темат. наук. зб. / УААН, ННЦ «ІМЕСГ». – Глеваха, 2002. – Вип. 87. – С. 60-67.
63. Результати дослідження висівного апарата з внутрішнім заповненням комірок на сівбу цукрових буряків [Текст] / М. І. Самокиш, А. В. Рудь, І. О. Мошенко, Л. М. Михайлова // Механізація та електрифікація сільського господарства : міжвід. темат. наук. зб. / УААН, ННЦ «ІМЕСГ». – Глеваха, 2002. – Вип. 86. – С. 104-109.

64. Системний аналіз технологічних можливостей сучасних зернових сівалок [Текст] / М. І. Самокиш, А. В. Рудь, В. В. Іліяшик [та ін.] // Зб. наук. пр. / ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Вип. 10. – С. 230-232.
65. Усім людям – на добро [Текст] / М. І. Самокиш // Край Кам'янецький. – 2002. – 1 січ., № 1. – С. 2.
66. Результати дослідження висівного апарата з внутрішнім заповненням комірок для сівби цукрових буряків [Текст] / М. І. Самокиш, А. В. Рудь, І. О. Мошенко, Л. М. Михайлова // Зб. наук. пр. / ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2003. – Вип. 11. – С. 350-352.
67. Сепаратор для очистки насіння ріпаку від насіння бур'яну підмаренника чіпкого [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець // Зб. наук. пр. ТДАТА / Таврійська держ. аграрно-техн. академ. – Мелітополь, 2003. – Вип. 16. – С. 143-147.
68. Теоретичне обґрунтування роботи струшувала фрикційного сепаратора [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш // Зб. наук. пр. / ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2003. – Вип. 11. – С. 348-350.
69. Методика проведення лабораторних занять з сільськогосподарських машин із студентами спеціальної підготовки [Текст] / М. І. Самокиш, А. В. Рудь, І. О. Мошенко // Зб. наук. пр. / ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Вип. 12. – С. 336-340.
70. Перспективи розробки та конструювання фрикційних сепараторів для очищення насіння олійних культур [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець // Зб. наук. пр. / ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Вип. 12. – С. 331-333.
71. Удосконалення механізації сівби озимої пшениці в необроблений ґрунт [Текст] / М. І. Самокиш, А. В. Рудь, І. О. Мошенко [та ін.] // Механізація

та електрифікація сільського господарства : міжвід. темат. наук. зб. / УААН, ННЦ «ІМЕСГ». – Глеваха, 2004. – Вип. 88. – С. 249-257.

72. Вітаємо наших ветеранів [Текст] / М. І. Самокиш, А. В. Рудь, О. М. Шовдра // Інженер. – 2005. – квітень, № 5. – С. 2. – (додаток до газети ПДАТУ «Вісник університету»).
73. Доцільність використання текстильних матеріалів в сепараторах для розділення дрібно насінневих важкороздільних сумішей [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець // Зб. наук. пр. ТДАТА / Таврійська держ. аграрно-техн. академ. – Мелітополь, 2005. – Вип. 14. – С. 321-323.
74. Особливості методики викладання дисципліни «Сільськогосподарські машини (теорія і розрахунок)» під час підготовки інженерів-механіків із спеціальності «Механізація сільського господарства» [Текст] / Бендера І. М., Рудь А. В., Самокиш М. І. [та ін.] // Наука і методика : зб. наук.-метод. пр. – Київ : Аграрна освіта, 2005. – Вип. 4. – С. 37-44.
75. Перспективи розвитку насіннеочисних машин для очищення насіння олійних культур з використанням трієрних установок [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець // Зб. наук. пр. ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Вип. 13. – С. 436-437.
76. Слово про велику людину [Текст] / М. І. Самокиш // Життя – як покликання. Олена Семенівна Алексєєва : зб. спогадів. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2006. – С. 12-14.

Доповіді на конференціях

77. Деякі питання вибору раціональної технології механізованого збирання льону-довгунця в умовах Прикарпаття УРСР [Текст] / М. І. Самокиш // Тези доп. аспірантської конф. НДІ землеробства і тваринництва Західних регіонів УРСР. – Львів, 1966.

78. Обоснование энергосберегающей обработки почвы при индустриальной технологии возделывания картофеля [Текст] / М. И. Самокиш, И. И. Назаренко, М. М. Волошин, И. Н. Бендера // Тезисы докл. сотрудников ин-та и аспирантов к науч.-теор. конф. по итогам НИР за 1987 год / К-ПСХИ. – Каменец-Подольский, 1988. – Ч. II. – С. 49.
79. Результаты испытаний и исследований сеялки СКПП-12 при посеве семян кукурузы, возделываемой по индустриальной технологии [Текст] / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко, Л. Н. Михайлова // Тезисы докл. сотрудников ин-та и аспирантов к науч.-теор. конф. по итогам НИР за 1987 год / К-ПСХИ. – Каменец-Подольский, 1988. – Ч. II. – С. 50.
80. О результатах производственных испытаний прицепной кукурузной двенадцатирядной сеялки [Текст] / М. И. Самокиш, И. О. Мошенко // Тезисы докл. науч.-теор. конф. сотрудников и аспирантов ин-та по итогам исследований за 1988 г. (ф-т механизации с.-х.) / К-ПСХИ. – Каменец-Подольский, 1989. – С. 29.
81. Зміна агрофізичних властивостей ґрунту внаслідок дії машин з активними робочими органами при вирощуванні картоплі [Текст] / І. І. Назаренко, М. І. Самокиш, М. М. Волошин [та ін.] // Тези доп. наук.-теор. конф. співробітників та аспірантів ін-ту по наслідках досліджень за 1988 рік / К-ПСПІ. – Кам'янець-Подільський, 1990. – С. 62.
82. Влияние подготовки почвы орудиями с активными рабочими органами на урожайность и качество картофеля [Текст] / М. И. Самокиш, И. И. Назаренко, В. М. Комарницкий, М. М. Волошин // Материалы Респ. семинара-совещания «Возделывание картофеля по ресурсосберегающей технологии», 18-19 фев. 1991 г., г. Миргород; 4-5 мар. 1991 г., г. Черновцы. – , 1991.
83. Обоснование энергосберегающей обработки почвы под картофель в условиях юго-западной Лесостепи УССР [Текст] / М. И. Самокиш,

И. И. Назаренко, М. М. Волошин // Материалы Респ. семинара-совещания «Возделывание картофеля по ресурсосберегающей технологии», 18-19 фев. 1991 г., г. Миргород; 4-5 мар. 1991 г., г. Черновцы. – , 1991.

84. Шляхи активізації і сепарації ґрунту в картоплезбиральних машинах [Текст] / В. В. Станкевич, І. М. Бендера, М. І. Самокиш, В. Ю. Бурдега // Тези доп. наук. конф. професорсько-викладацького складу / К-ПСГІ. – Кам'янець-Подільський, 1993. – С. 123.
85. Енергетична ефективність систем обробітку ґрунту під картоплю знаряддями з активними робочими органами [Текст] / Самокиш М. І., Волошин М. М. // Тези доп. наук.-метод. конф. професорсько-викладацького складу / К-ПСГІ. – Кам'янець-Подільський, 1994. – Т. II. – С. 195-196.
86. Результати випробувань зубової борони для пошарового обробітку ґрунту [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Бурдега В. Ю. // Тези доп. наук.-метод. конф. професорсько-викладацького складу / К-ПСГІ. – Кам'янець-Подільський, 1994. – Т. II. –С. 167.
87. Від факультету до академії [Текст] / М. І. Самокиш // Селекція, насінництво і технології вирощування польових культур : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / під ред. О. В. Гончарука ; М-во с.-г. і продовольства України, УААН, АНВШУ, ПДАТА. – Чернівці : Буковина, 1996. – С. 3-4.
88. Особливості технологічного процесу роботи прийомно-сепаруючої частини корене-, бульбозбиральних машин [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, М. М. Лелюк // Селекція, насінництво і технології вирощування польових культур : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / під ред. О. В. Гончарука ; М-во с.-г. і продовольства України, УААН, АНВШУ, ПДАТА. – Чернівці : Буковина, 1996. – С. 229.

89. Підготовка ґрунту до посіву ранніх зернових знаряддями для пошарового обробітку [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. Ю. Бурдега // Селекція, насінництво і технології вирощування польових культур : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / під ред. О. В. Гончарука ; М-во с.-г. і продовольства України, УААН, АНВШУ, ПДАТА. – Чернівці : Буковина, 1996. – С. 228.
90. Площа живлення та спосіб посіву пшениці озимої [Текст] / М. І. Самокиш, П. І. Роздорожнюк // Селекція, насінництво і технології вирощування польових культур : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / під ред. О. В. Гончарука ; М-во с.-г. і продовольства України, УААН, АНВШУ, ПДАТА. – Чернівці : Буковина, 1996. – С. 148-149.
91. Захист прав інтелектуальної власності в Подільській державній аграрно-технічній академії при підготовці спеціалістів аграрного напрямку [Текст] / М. І. Самокиш, А. Т. Цвігун, І. М. Бендера, В. С. Бончик // Проблеми підготовки фахівців з інтелектуальної власності в Україні : пр. II Всеукр. наук.-практ. конф. / Ін-т інтелект. власності і права. – Київ, 2002. – С. 91-96.
92. Вивчення дисципліни «Основи інтелектуальної власності» у вищих навчальних закладах аграрного напрямку [Текст] / Бончик В. С., Самокиш М. І., Бендера І. М. // Проблеми підготовки фахівців з інтелектуальної власності в Україні : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. / Ін-т інтелектуальної власності та права. – Київ, 2003. – С. 68-71.
93. Трудовий потенціал і професійна освіта області [Текст] / Самокиш М. І. // Матеріали регіон. наук.-метод. конф. «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти», 9-10 лют. 2006 р. м. Кам'янець-Подільський / М-во аграрної політики України, ПДАТУ, ІМІЕСГ. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2006. – С. 7-8.

Інформаційно-методичні публікації

94. Рабочая программа и методические указания по проведению технологической практики в сельскохозяйственных предприятиях для студентов специальности 1509 – «Механизация сельского хозяйства» [Текст] / М. И. Самокиш, В. С. Ревука, И. Н. Бендера [и др.] / БИМСХ.– Минск : Ротапринт, 1987. – 24 с.
95. Методичні рекомендації по енергетичному аналізу інтенсивних технологій в сільськогосподарському виробництві при виконанні курсових проектів студентами економічних спеціальностей по дисципліні «Механізація і електрифікація сільськогосподарського виробництва» [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Ревука В. С. [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 1990. – 26 с.
96. Робоча програма та методичні вказівки для проходження технологічної практики в сільськогосподарських підприємствах студентами факультету механізації сільського господарства (спеціальність 31.13 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Ревука В. С. [та ін.] ; К-П СГІ. – Кам'янець-Подільський, 1994. – 24 с.
97. Застосування одиниць міжнародної системи СІ в дипломному проектуванні [Текст] : (метод. поради студентам спец. 7.091901 «Механізація сільського господарства») / М. І. Самокиш. – Кам'янець-Подільський, 1995. – 16 с.
98. Методичні вказівки по підготовці документації на дипломне проектування для студентів факультету механізації сільського господарства та керівників дипломного проектування [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, А. В. Рудь [та ін.] ; М-во агропром. комплексу України, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Кам'янець-Подільський, 1997. – 31 с.

99. Положення про магістерську роботу [Текст] / М. І. Самокиш, М. М. Тихонов, М. М. Волошин [та ін.] ; ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 1997. – 22 с.
100. Положення про магістратуру із спеціальності 8.091902 «Механізація сільського господарства» [Текст] / М. І. Самокиш, М. М. Тихонов, І. М. Бендера [та ін.] ; ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 1998. – 36 с.
101. Методичні вказівки по оформленню розрахунково-пояснювальних записок курсових та дипломних проектів (робіт) [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. П. Дудчак [та ін.] ; ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 1999. – 16 с.
102. Методичні вказівки по виконанню педагогічної частини дипломного проекту студентами факультету механізації сільського господарства (спеціальність 6.010101 «Професійне навчання») [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, М. М. Волошин, В. П. Лаврук ; ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2000. – 22 с.
103. Положення про проведення 1-го етапу Всеукраїнських студентських олімпіад в Подільській державній аграрно-технічній академії [Текст] / М. І. Самокиш, М. І. Бахмат, В. С. Вахняк [та ін.] ; ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2000. – 25 с.
104. Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра із спеціальності 8.010104 «Професійне навчання. Механізація сільськогосподарського виробництва та гідромеліоративних робіт» з напрямку підготовки 0101 «Педагогічна освіта» : освітньо-професійна програма підготовки [Текст] / М. І. Самокиш, М. І. Бендера, В. Ю. Бурдега [та ін.] ; ПДАТА. – Кам'янець-Подільський, 2001. – 373 с.
105. Методичні рекомендації з організації виконання та захисту дипломних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» для студентів ІМЕСГ із спеціальності 6.010100 «Професійне навчання. Механізація

сільськогосподарського виробництва та гідромеліоративних робіт» [Текст] / Бендера І. М., Бурдега В. Ю., Самокиш М. І. [та ін.] ; за ред. А. В. Рудя ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2005. – 24 с.

106. Методичні рекомендації з організації виконання та захисту дипломних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства за спеціальністю 6.010100 – «Професійне навчання. Механізація сільськогосподарського виробництва та гідромеліоративних робіт» [Текст] / Бендера І. М., Бурдега В. Ю., Самокиш М. І. [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – 16 с.
107. Робоча програма та методичні вказівки для проходження виробничої практики з механізації технологічних процесів у підприємствах АПК студентами 3-го курсу інституту механізації і електрифікації сільського господарства [Текст] : спец. 7.091902 – «Механізація сільського господарства» / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. І. Дуганець. – Кам'янець-Подільський : Мошинський, 2005. – 27 с.
108. Робоча програма та методичні вказівки для проходження навчальної практики з управління сільськогосподарською технікою студентами другого курсу інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спеціальність 7.091902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / М. І. Самокиш, І. М. Бендера, В. І. Дуганець [та ін.] ; За ред. А. В. Рудя ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2005. – 55 с.
109. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів п'ятого курсу ІМЕСГ (спеціальність 7.091902. – «Механізація сільського господарства») [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець, В. І. Дуганець ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Ч. 1. – 58 с.

110. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів п'ятого курсу ІМЕСГ (спеціальність 7.091902. – «Механізація сільського господарства») [Текст] / М. І. Самокиш, В. І. Дуганець, А. В. Рудь ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Ч. 2. – 55 с.
111. Методичні рекомендації з організації виконання та захисту дипломних проектів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» для студентів із спеціальності 6.091900 – «Механізація сільського господарства» та керівників дипломних проектів [Текст] / І. М. Бендера, М. І. Самокиш, В. І. Дуганець [та ін.] ; за ред. А. В. Рудя ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2006. – 21 с.
112. Методичні рекомендації з організації виконання та захисту дипломних робіт освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» для студентів із спеціальності 7.091902 – «Механізація сільського господарства» та керівників дипломних робіт [Текст] / І. М. Бендера, М. І. Самокиш, В. І. Дуганець [та ін.] ; за ред. А. В. Рудя ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2006. – 22 с.
113. Методичні рекомендації з організації, виконання та захисту дипломних проектів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» для студентів із спеціальності 6.091900 – «Механізація сільського господарства» та керівників дипломних проектів [Текст] / І. М. Бендера, М. І. Самокиш, А. В. Рудь [та ін.] ; За ред. А. В. Рудя ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2006. – 22 с.
114. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів Інституту механізації і електрифікації сільського господарства [Текст] : спец. 7.09.1902 «Механізація сільського господарства» / М. І. Самокиш, А. В. Рудь,

В. І. Дуганець. – Кам'янець-Подільський : Мошинський, 2007. – Ч. 2. – 54 с.

115. Методичні вказівки для підготовки документації на дипломне проектування для студентів денної і заочної форми навчання Інституту механізації і електрифікації сільського господарства з напрямку підготовки 0919 «Механізація та електрифікація сільського господарства», спеціальності «Механізація сільського господарства» освітньо-кваліфікаційних рівнів: «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр» [Текст] / А. В. Рудь, І. М. Бендера, М. І. Самокиш [та ін.] ; За заг. ред. А. В. Рудя ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2008. – 108 с.
116. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спец. 7.09.1902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь. – Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2010. – Ч. 1. – 54 с.
117. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спец. 7.09.1902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь. – Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2010. – Ч. 2. – 52 с.
118. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спец. 7.09.1902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь. – Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2011. – Ч. 1. – 54 с.
119. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спец. 7.09.1902 – «Механізація

- сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь. – Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2011. – Ч. 2. – 52 с.
120. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спец. 7.091902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь. – Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2012. – Ч. 1. – 54 с.
121. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спец. 7.091902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь. – Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2012. – Ч. 2. – 52 с.
122. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спеціальність 7.091902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Ч. 1. – 54 с.
123. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спеціальність 7.091902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Ч. 2. – 52 с.
124. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спеціальність 7.091902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець,

М. І. Самокиш, А. В. Рудь ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Ч. 1. – 54 с.

125. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для студентів інституту механізації і електрифікації сільського господарства (спеціальність 7.091902 – «Механізація сільського господарства») [Текст] / В. І. Дуганець, М. І. Самокиш, А. В. Рудь ; ПДАТУ. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Ч. 2. – 52 с.

Дисертація. Автореферат дисертації

126. Исследование и обоснование технологического процесса механизированной уборки льна-долгунца в условиях Прикарпатья Украины [Текст] : автореф. дисс. на соискание ученой степени канд. техн. наук : спец. / Михаил Иванович Самокиш. – Горки, 1971. – с.
127. Исследование и обоснование технологического процесса механизированной уборки льна-долгунца в условиях Прикарпатья Украины [Текст] : дисс. ... канд. техн. наук / Михаил Иванович Самокиш. – Горки, 1971. – 168 с.

Наукові розробки рекомендовані виробництву

128. Сошник для почвенно-разбросного посева зерновых [Текст] / Самокиш М. И., Рудь А. В., Мошенко И. О., Михайлова Л. Н. // Информационный науч.-техн. бюл. / К-ПСХИ, Ф-т мех. с.-х. – Хмельницкий : ЦНТИ, 1991. – С. 16.
129. Сошник с активным распределением семян зернобобовых культур [Текст] / Самокиш М. И., Рудь А. В., Илияшик В. В. [и др.] // Информационный

науч.-техн. бюл. / К-ПСХИ, Ф-т мех. с.-х. – Хмельницький : ЦНТИ, 1991. – С. 15.

130. Борона для пошарового розпушувача ґрунту [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Бурдега В. Ю., Ткачук В. С. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 18. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
131. Картоплекопалка для роботи на важких ґрунтах [Текст] / Бендера І. М., Дряміна О. М., Самокиш М. І. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 63. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
132. Картоплекопач з вібраційним сепаратором [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Станкевич В. В., Ющук А. О. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 62. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
133. Комбінований агрегат для сівби цукрових буряків [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Іліяшик В. В., Мошенко І. О. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 30. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
134. Малогабаритна картоплекопалка [Текст] / І. М. Бендера, П. П. Федірко, О. А. Андрєєв, М. І. Самокиш [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 60. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).

135. Методика розрахунку характеристик вентилятора [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Іліяшик В. В., Мошенко І. О. // Наукові розробки рекомендовані виробництву М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 45. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
136. Підгортач-розпушувач [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Бурдега В. Ю., Ткачук В. С. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 10. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
137. Пристрій для збирання гички картоплі [Текст] / Бендера І. М., Самокиш М. І., Ловкіс З. В. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 69. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
138. Пристрій для збирання колорадського жука [Текст] / Бендера І. М., Бондзяк В. І., Самокиш М. І. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 46. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
139. Робочий орган для внесення охолодженого аміаку [Текст] / Самокиш М. І., Мошенко І. О., Рудь А. В. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 43. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
140. Сепаруючий пристрій клубнезбиральної машини [Текст] / Бендера М. І., Андрєєв О. А., Федірко П. П., Самокиш М. І. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т

механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 71. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).

141. Стенд для дослідження висівних апаратів пневмомеханічного типу [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во с.-г. та продовольства, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 1996. – С. 26. – (30-річчю створення ф-ту присвяч.).
142. Борона для пошарового розпушування ґрунту [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Бурдега В. Ю., Ткачук В. С. // Аграрна наука – селу : наук. розробки, рекомендовані виробництву півд.-зах. регіону України / ПДАТА, Чернівецька ДСГДС. – Чернівці : Митець, 1998. – Вип. 5. – С. 99-100.
143. Комбінований агрегат для сівби цукрових буряків [Текст] / Самокиш М. І., Мошенко І. О., Рудь А. В., Іліяшик В. В. // Аграрна наука – селу : наук. розробки, рекомендовані виробництву півд.-зах. регіону України / ПДАТА, Чернівецька ДСГДС. – Чернівці : Митець, 1998. – Вип. 5. – С. 101-102.
144. Малогабаритна картоплекопалка [Текст] / Бендера І. М., Самокиш М. І., Ловкіс З. В. [та ін.] // Аграрна наука – селу : наук. розробки, рекомендовані виробництву півд.-зах. регіону України / ПДАТА, Чернівецька ДСГДС. – Чернівці : Митець, 1998. – Вип. 5. – С. 105-106.
145. Пристрій для збирання гички картоплі [Текст] / Бендера І. М., Самокиш М. І., Ловкіс З. В. [та ін.] // Аграрна наука – селу : наук. розробки, рекомендовані виробництву півд.-зах. регіону України / ПДАТА, Чернівецька ДСГДС. – Чернівці : Митець, 1998. – Вип. 5. – С. 104-105.
146. Робочий орган для внесення охолодженого аміаку [Текст] / Самокиш М. І., Мошенко І. О., Рудь А. В. [та ін.] // Аграрна наука – селу :

наук. розробки, рекомендовані виробництву півд.-зах. регіону України / ПДАТА, Чернівецька ДСГДС. – Чернівці : Митець, 1998. – Вип. 5. – С. 100-101.

147. Стенд для дослідження висівних апаратів пневмомеханічного типу [Текст] / Самокиш М. І., Мошенко І. О., Рудь А. В. // Аграрна наука – селу : наук. розробки, рекомендовані виробництву півд.-зах. регіону України / ПДАТА, Чернівецька ДСГДС. – Чернівці : Митець, 1998. – Вип. 5. – С. 102-103.
148. Борона для пошарового розпушування ґрунту [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Бурдега В. Ю., Ткачук В. С. // Наукові розробки, рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2001. – С. 13. – (35-річчю створення ф-ту і 30-річчю першого випуску присвяч.).
149. Малогабаритна картоплекопалка [Текст] / І. М. Бендера, П. П. Федірко, О. А. Андрєєв, М. І. Самокиш [та ін.] // Наукові розробки, рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2001. – С. 11. – (35-річчю створення ф-ту і 30-річчю першого випуску присвяч.).
150. Пристрій для збирання гички картоплі [Текст] / Бендера І. М., Самокиш М. І., Ловкіс З. В. [та ін.] // Наукові розробки, рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2001. – С. 19. – (35-річчю створення ф-ту і 30-річчю першого випуску присвяч.).
151. Сепаруючий пристрій клубне збиральної машини [Текст] / Бендера І. М., Андрєєв О. А., Федірко П. П., Самокиш М. І. [та ін.] // Наукові розробки, рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТА, Ф-т механізації с.-г. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2001. – С. 16. – (35-річчю створення ф-ту і 30-річчю першого випуску присвяч.).

152. Картоплезбиральна машина з барабанним сепаратором [Текст] / Грушецький С. М., Самокиш М. І., Бендера І. М., Роздорожнюк П. І. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 25. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
153. Картоплезбиральна машина з барабанним сепаратором [Текст] / Грушецький С. М., Самокиш М. І., Бендера І. М., Роздорожнюк П. І. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 29. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
154. Комбінований агрегат для сівби цукрових буряків [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О., Іліяшик В. В. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 47. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
155. Методика встановлення картоплесаджалки на норму садіння бульб [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 103. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
156. Методика проведення лабораторних занять з сільськогосподарських машин зі студентами спеціальної підготовки [Текст] / Самокиш М. І., Бендера І. М., Рудь А. В., Мошенко І. О. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 120. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
157. Методика розрахунку характеристик вентилятора [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О., Іліяшик В. В. // Наукові

розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 104. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).

158. Поворотний плуг для гладкої оранки [Текст] / Бендера І. М., Самокиш М. І., Бурдега В. Ю. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 62. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
159. Пристосування до сівалки СЗ-3,6А для встановлення її на норму висіву та контролю засіяної площі поля [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 63. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
160. Пристосування до сівалки СУПН-8А для визначення площі засіяного поля [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 64. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
161. Пристрій для активної сепарації бульбоносної маси [Текст] / М. І. Самокиш, П. І. Роздорожнюк, І. М. Бендера [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 34. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
162. Пристрій для збирання колорадських жуків [Текст] / Бендера І. М., Бондзяк В. І., Самокиш М. І. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 66. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).

163. Пристрій сепаруючий активний картоплезбиральної машини [Текст] / М. І. Самокиш, П. І. Роздорожнюк, І. М. Бендера [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 36. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
164. Резервуар-компенсатор пневматичної системи кукурудзяної сівалки [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 68. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
165. Сепаруючий пристрій картоплезбиральної машини [Текст] / Ю. П. Фірман, М. І. Самокиш, І. М. Бендера [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 35. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
166. Сівалка для сівби зернових культур підґрунтового-розкидним способом [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 79. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
167. Сошник для підґрунтового-розкидного посіву зернових [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 82. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
168. Сошник з активним розподільником насіння зернових культур [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ,

ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 83. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).

169. Стенд для дослідження роботи висівних апаратів пневмомеханічного типу [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 107. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).
170. Удосконалена кукурудзяна сівалка [Текст] / Самокиш М. І., Рудь А. В., Мошенко І. О. [та ін.] // Наукові розробки рекомендовані виробництву / М-во аграр. політики України, ПДАТУ, ІМЕСГ. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2006. – Вип. 4. – С. 85. – (40-річчю створення ІМЕСГ присвяч.).

Авторські свідоцтва. Патенти

171. А. с. 1697722 СССР, МКИ А 01 Д 17/14. Сепарирующее устройство клубнеуборочной машины / Бендера И. М., Дрямина Е. Н., Самокиш М. И., Ловкис З. В., Андреев А. А., Федирко П. П. – № ;заявл. 12.12.88 ;опубл. 23.11.90, Бюл. № 43.
172. А. с. 1628554 СССР, МКИ А 01 М 5/08. Устройство для сбора колорадского жука / Самокиш М. И., Волошин М. М., Бендера И. Н. [и др.]. 1990
173. А. с. 1676493 СССР, МКИ А 01 Д 13/00. Выкапывающий рабочий орган для клубнеплодов / Бендера И. М., Федирко П. П., Андреев А. А., Самокиш М. И., Ловкис З. В., Угланов М. Б. – № ;заявл. 09.08.89 ;опубл. 15.09.91, Бюл. № 34.
174. А. с. 1678233 СССР, МКИ А 01 Д 23/00. Устройство для удаления ботвы на корню / Бончик В. С., Самокиш М. И., Ловкис З. В., Бендера И. М., Табунский Д. В. – № ;заявл. 08.09.89 ;опубл. 23.09.91, Бюл. № 35.

175. Пат. 28501 Україна МПК А 01 D 17/00. Пристрій для подрібнення грудок картопляної грядки / Бончик Віталій Семенович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович, Мартиненко Володимир Якимович, Павлов Ярослав Антонович, Яременко Світлана Романівна. – № 97052339 ; заявл. 25.05.1997 ; опубл. 16.10.2000, Бюл. 5.
176. Пат. 34335 А Україна, МКВ А 01 D 17/00, А 01 D 21/00. Пристрій для активної сепарації бульбоносної маси / Самокиш Михайло Іванович, Роздорожнюк Петро Іванович, Бендера Іван Миколайович, Фірман Юрій Петрович, Ганушкевич Роман Віталійович ; ПДАТА. – № 99063613 ; заявл. 25.06.1999 ; опубл. 15.02.2001, Бюл. № 1.
177. Пат. 37551 А Україна, А 01 С 7/20. Сошник для сівби підґрунтового розкидним способом / Самокиш Михайло Іванович, Роздорожнюк Петро Іванович, Бендера Іван Миколайович, Якименко Анатолій Семенович, Швалюк Дмитро Григорович, Ганушкевич Роман Віталійович, Фірман Юрій Петрович ; ПДАТА. – № 99105610; заявл. 14.10.1999 ; опубл. 15.05.2001, Бюл. № 4.
178. Пат. 38989 А Україна, В 07 В 13/00, А 01 F 12/44. Спосіб очистки насіння сільськогосподарських культур від насіння бур'янів і пристрій для його здійснення / Дуганець Василь Іванович, Самокиш Михайло Іванович, Фіялка Мар'ян Дмитрович. – № 2000127399 ; заявл. 21.12.2000; опубл. 15.05.2001, Бюл. № 4.
179. Пат. 53887 А Україна 7 А 01 D 13/00. Пристрій сепаруючий активний картоплевибиральної машини / Самокиш Михайло Іванович, Роздорожнюк Петро Іванович, Бендера Іван Миколайович, Фірман Юрій Петрович, Онищук Юрій Васильович ; ПДАТА. – № 2002010423 ; заявл. 16.01.2002 ; опубл. 17.02.2003, Бюл. № 2.

180. Пат. 56530 А. Україна, МКВ А 01 D 17/04. Картоплезбиральна машина з барабанним сепаратором / Грушецький Сергій Миколайович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович, Роздорожнюк Петро Іванович ; ПДАТА. – № 2002075794 ; заявл. 15.07.2002 ; опубл. 15.05.2003, Бюл. № 5.
181. Пат. 59198 А UA, МКИ А 01 В 19/02, А 01 В 21/02. Борона для пошарового обробітку ґрунту / Бурдега Василь Юрійович, Бендера Іван Миколайович, Самокиш Михайло Іванович, Сидорчук Олександр Васильович, Токар Анатолій Максимович ; ПДАТА. – № 2021210012 ; заявл. 12.12.2002 ; опубл. 15.08.2003, Бюл. № 8.
182. Пат. 60496 А Україна, МКВ А 01 D 19/14. Картоплезбиральна машина з барабанним сепаратором / Грушецький Сергій Миколайович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович, Роздорожнюк Петро Іванович, Гринчук Анатолій Віталійович ; ПДАТА. – № 2002108274 ; заявл. 18.10.2002 ; опубл. 15.10.2003, Бюл. № 10.
183. Пат. 66253 А Україна, МКВ А 01 В 77/00. Картоплезбиральна машина з барабанним сепаратором / Грушецький Сергій Миколайович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович, Роздорожнюк Петро Іванович, Брадин Вадим Віталійович. – № 2003098307 ; заявл. 08.09.2003 ; опубл. 15.04.2004, Бюл. № 4.
184. Пат. 66658 А Україна, МКВ А 01 D 17/04. Картоплезбиральна машина з барабанним сепаратором / Грушецький Сергій Миколайович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович, Роздорожнюк Петро Іванович, Брадин Вадим Віталійович. – № 2003087897 ; заявл. 21.08.2003 ; опубл. 17.05.2004, Бюл. № 5.
185. Пат. 11123 Україна, МКВ А 01 D 17/00. Сепаруючий пристрій картоплезбиральної машини / Фірман Юрій Петрович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович,

Роздорожнюк Петро Іванович, Нігалатій Віталій Миколайович ; ПДАТУ.
– № у 2005 04862 ; заявл. 23.05.2005 ; опубл. 15.12.2005, Бюл. № 12.

186. Пат. 72102 Україна А 01 D 17/00. Грудкоподрібнювальний пристрій картоплезбиральної машини / Бончик Віталій Семенович, Безносьок Юрій Володимирович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович ; заявл. ПДАТУ. – № 20031110716 ; заявл. 27.11.2003 ; опубл. 17.01.2005, Бюл. № 1.
187. Пат. 72103 Україна А 01 D 43/00. Валкова косарка / Дем'янчук Олег Анатолійович, Бендера Іван Миколайович, Бончик Віталій Семенович, Самокиш Михайло Іванович. – № ; заявл. ; опубл. 17.01.2005, Бюл. № 1.
188. Пат. 26732 Україна, МПК (2006) А 01 F 12/44. Спосіб очищення насіння олійних культур від насіння бур'яну / Дуганець Василь Іванович, Самокиш Михайло Іванович, Бендера Іван Миколайович, Бончик Віталій Семенович, Мошенко Іван Остапович. – № 200703552 ; заявл. 02.04.2007 ; опубл. 10.10.2007, Бюл. № 16.

Інформаційні листки

189. Применение активного вентилирования для сушки сельскохозяйственных продуктов [Текст] : информ. листок / Самокиш М. И.– Киев : ЦНТИ, 1975. – № 20-34/2.
190. Зубовая борона легкого типа с жёсткой рамой и безрезьбовым креплением рабочих органов [Текст] : проспект ВДНХ СССР / Камынин Д. Ф., Роздорожнюк П. И., Самокиш М. И. [и др.]. – Москва, 1977. – 3 с.
191. Переоборудование стерневых сеялок СЗС-2,1 для посева зерновых культур подпочвенно-разбросным способом [Текст] : информ. листок /

- Ткачук Г. И., Самокиш М. И., Рудь А. В., Мошенко И. О. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1983. – № 62-83. – 4 с.
192. Рабочий орган для равномерно-распределенного посева [Текст] : информ. листок / Самокиш М. И., Рудь А. В., Мошенко И. О. Михайлова Л. Н. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1983. – № 64-83. – 4 с.
193. Коллекторная распределительная пневматическая система сеялки СУПН-8 [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко, Л. Н. Михайлова. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1984. – № 72-84. – 4 с.
194. Усовершенствованный сошник сеялки СЗС-2,1 [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко, Л. Н. Михайлова. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1984. – № 68-84. – 4 с.
195. Сошник для подпочвенно-разбросного посева зерновых культур [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко, Л. Н. Михайлова. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1985. – № 29-85. – 4 с.
196. Испытательно-обкаточный стенд высевальных аппаратов [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко, В. В. Илияшик. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1987. – № 87-064. – 4 с.
197. Машина для подкормки сельскохозяйственных культур, возделываемых по интенсивной технологии [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко, В. В. Илияшик. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1987. – № 87-034. – 4 с.
198. Усовершенствование пневматической системы кукурузной сеялки СУПН-8 [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко [и др.]. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1987. – № 87-040. – 6 с.
199. Приспособление к сеялке СЗ-3,6 для установки её на норму высева [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко [и др.]. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1988. – № 066-88. – 4 с.

200. Приспособление к сеялке СУПН-8 для определения площади засева [Текст] : Внедрено в учебно-опытном хозяйстве К-П СХИ : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко [и др.]. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1988. – № 88-031. – 4 с.
201. Сошник с активным распределителем семян [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко [и др.]. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1988 – № 88-039. – 4 с.
202. Подготовка штанговых опрыскивателей к работе [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, А. В. Рудь, И. О. Мошенко [и др.]. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1993. – № 03-93. – 5 с.
203. Борона для послойной обработки почвы [Текст] : информ. листок / Бурдега В. Ю., Бендера И. Н., Самокиш М. И., Курко А. М. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1994. – № 22-94. – 4 с.
204. Борона-культиватор [Текст] : информ. листок / Бендера И. Н., Бурдега В. Ю., Самокиш М. И. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1995. – № 18-95. – 4 с.
205. Приспособление для формирования гребней и междурядной обработки посадок картофеля [Текст] : информ. листок / Бендера И. Н., Бурдега В. Ю., Самокиш М. И. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1995. – № 17-95. – 4 с.
206. Рыхлитель-окучник [Текст] : информ. листок / И. Н. Бендера, М. И. Самокиш, П. П. Краснолуцкий. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1995. – № 48-94. – 4 с.
207. Ротационные проволочные боронки [Текст] : информ. листок / М. И. Самокиш, И. Н. Бендера, П. П. Краснолуцкий. – Хмельницкий : ЦНТЭИ, 1996. – № 22-96.

208. Поворотный плуг для гладкой вспашки [Текст] : информ. листок / Бендера И. Н., Бурдега В. Ю., Самокиш М. И. [та ін.]. – Хмельницький : ЦНТЭИ, 1997. – № 46-97. – 3 с.
209. Переоборудование культиватора КФК-2,8 для ухода за растениями [Текст] : информ. листок / С. Д. Рожков, М. М. Волошин, М. И. Самокиш. – Хмельницький : ЦНТЭИ, 1998. – № 47-98. – 3 с.
210. Поворотный плуг для гладкой вспашки [Текст] : информ. листок / И. Н. Бендера, М. И. Самокиш, В. Ю. Бурдега [и др.]. – Хмельницький : ЦНТЭИ, 1998. – № 46-98. – 3 с.
211. Ротационный картофелекопатель [Текст] : информ. листок / И. Н. Бендера, В. С. Бончик, М. И. Самокиш, В. В. Мосейчук. – Хмельницький : ЦНТЭИ, 1999. – № 44-99. – 4 с.
212. Практика підготовки техніки для збирання низькорослих та зріджених хлібів [Текст] : Інформ. листок / А. В. Рудь, М. І. Самокиш, М. А. Чень [та ін.]. – Хмельницький : ЦНТЕІ, 2003 – № 35-03. – 3 с.

Рекомендації

213. Як збирати льон-довгунець комбайном [Текст] : буклет-рекомендації / М. І. Самокиш. – Коломия, 1967.
214. Сушка трести перед переробкою [Текст] : рекомендації / М. І. Самокиш. – Івано-Франківськ, 1969.
215. Пневмотранспорт і вентиляція на всі льонопереробні пункти [Текст] : плакат-рекомендація / М. І. Самокиш. – Івано-Франківськ, 1970.
216. Комбайновому збиранню льону – широку дорогу [Текст] : плакат-рекомендація / М. І. Самокиш. – Івано-Франківськ, 1971.

ПУБЛІКАЦІЇ ПРО МИХАЙЛА ІВАНОВИЧА САМОКИША

1. Добровольський В. Бакалавр? Ні, магістр [Текст] : [Інтерв'ю з ректором К-ПСХІ Самокишем М. І.] / Василь Добровольський // Край Кам'янецький. – 1992. – 19 берез., № 33. – С. 2.
2. Красуцький М. Академік М. І. Самокиш : «Готуємо кадри для села» [Текст] / Мар'ян Красуцький, Василь Добровольський // Край Кам'янецький. – 1999. – 13 лип., № 49. – С. 1.
3. Матусяк Т. Михайло Самокиш : «Краще обирати інженерну освіту» [Текст] / Тетяна Матусяк // Кам'янець-Подільський вісник. – 1999. – 6 серп., № 32. – С. 5.
4. Бабляк В. Глиба [Текст] / Віталій Бабляк, Тетяна Шуханова // Подолянин. – 2003. – 21 лют., № 8. – С. 3.
5. Народжений у рік голодомору [Текст] // Кам'янчани – заслужені працівники України. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 158-160.
6. Гайдамашко В. Аксакал науки й практики [Текст] / Вікторія Гайдамашко // Кам'янець-Подільський вісник. – 2013. – 22 лют., № 8. – С. 1, 4.
7. Підгірна Л. Михайло Самокиш. «Золотий запас» ПДАТУ [Текст] / Лариса Підгірна // PromoLux. – 2013. – лют., № 6. – С. 7.
8. Рудь А. Завітав сюди по дорозі і залишився назавжди [Електронний ресурс] / Анатолій Рудь // Ключ. – 2018. – 2 берез., № 9 (315). – Режим доступу : <https://klyuch.com.ua/articles/tabloid/zavitav-syudy-po-dorozi-i-zalyshyvsya-nazavzhdy/>.
9. Рудь А. Почесний ректор університету [Текст] / Анатолій Рудь // Вісник університету / ПДАТУ. – 2018. – трав., № 13. – С. 3.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК СПІВАВТОРІВ *

Абраник М. І. **55**

Алещенко М. І. **45, 60**

Андрєєв О. А. (Андрєєв А. А.) **133, 139, 148, 150, 170, 172**

Атаманюк М. П. **13**

Бахмат М. І. **102**

Безносюк Ю. В. **185**

Бендера І. М. (Бендера І. Н.) **7, 8, 9, 34, 36, 37, 45, 47, 50, 54, 56, 60, 61, 74, 78, 84, 86, 88, 89, 91, 93, 94, 95, 97, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 110, 111, 112, 114, 129, 130, 131, 133, 135, 136, 137, 139, 141, 143, 144, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 155, 157, 160, 161, 162, 164, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210**

Божок А. М. **7, 9**

Бондзяк В. І. **137, 161**

Бончик В. С. **34, 47, 54, 91, 173, 174, 185, 186, 187, 210**

Бурдега В. Ю. **36, 50, 84, 86, 89, 103, 104, 105, 129, 135, 141, 147, 157, 180, 202, 203, 204, 207, 209**

Бурко А. С. **48, 51**

Вахняк В. С. **102**

* Посилання даються на номери покажчика праць

Винничук С. М. **62**

Водяник И. И. **35**

Волошин М. М. **45, 48, 51, 57, 78, 81, 82, 83, 85, 98, 101, 171, 208**

Врадин В. В. **182, 183**

Ганушкевич Р. В. **175, 176**

Гринчук А. В. **181**

Грушецький С. М. **151, 152**

Грушецький С. М. **179, 181, 182, 183**

Дем'янчук О. А. **186**

Дряміна О. М. (Дрямина Е. Н.) **130, 170**

Дуганець В. І. **53, 55, 59, 60, 67, 68, 70, 73, 75, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 177, 187**

Дудчак В. П. **100**

Ермантраут Е. Р. **3, 4**

Илияшек В. И. **35**

Илияшик В. В. (Іліяшик В. В.) **64, 128, 132, 134, 142, 153, 156, 195, 196**

Камынин Д. Ф. **189**

Клевцов М. М. **7, 8, 9**

Ковтун О. **7**

Комарницкий В. М. **82**

Кондратенко П. М. **2**

Копиловський В. К. **49**

Краснолуцкий П. П. **205, 206**

Курко А. М. **37, 202**

Лаврук В. П. **101**

Лелюк М. М. **47, 49, 88**

Ловкис З. В. **136, 143, 144, 149, 170, 172, 173**

Мальченко І. **5, 6**

Мартиненко В. Я. **174**

Марусяк І. В. **26**

Марчук В. Д. **26**

Мельник В. І. **13**

Михайлова Л. М. **58, 63, 66, 79, 127, 191, 192, 193, 194**

Мосейчук В. В. **210**

Мошенко І. О.(Мошенко І. О.)*29, 30, 31, 56, 58, 62, 63, 66, 69, 71, 79, 80, 127, 132, 134, 138, 140, 142, 145, 146, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 163, 165, 166, 167, 168, 169, 187, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201*

Назаренко І. І.(Назаренко І. І.) *78, 81, 82, 83*

Нігалатій В. М.*184*

Онищук Ю. В.*178*

Павлов Я. А.*174*

Ревука В. С. *93, 94, 95*

Рожков С. Д. *208*

Роздорожнюк П. І.(Роздорожнюк П. І.)*42, 90, 151, 152, 160, 162, 175, 176, 178, 179, 181, 182, 183, 184,189*

Рудь А. В.*29, 30, 31, 56, 58, 62, 63, 64, 66, 69, 71, 72, 74, 79, 97, 109, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 128, 132, 134, 138, 140, 142, 145, 146, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 163, 165, 166, 167, 168, 169,190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 211*

Семкович А. Д. *28*

Сидорчук О. В.*180*

Смирнов В. І. *25*

Станкевич В. В. *84,131*

Стельмах В. М. *49*

Ступаков В. П. *2*

Табунский Д. В. *173*

Тихонов М. М. *98, 99*

Ткачук В. С. *129, 135, 141, 147*

Ткачук Г. И. *31,190*

Токар А. М. *180*

Угланов М. Б. *172*

Федирко П. П. *133, 139, 148, 150, 170, 172*

Фірман П. І. *61*

Фірман Ю. П. *54, 61, 164, 175, 176, 178, 184*

Фіялка М. Д. *53, 177*

Цвігун А. Т. *91*

Чень М. А. *211*

Швалюк Д. Г. *176*

Шовдра О. М. **72**

Щур С. **29**

Юрчук П. Ф. **10**

Ющук А. О. **131**

Ягодин Г. П. **20, 24**

Якименко А. С. **176**

Яременко С. Р. **174**